

Letno poročilo RSK za urgentno medicino za leto 2024

Avtor: G. Prosen, predsednik RSK/UM

Sledi sumativno poročilo delovanja in sklepov Razširjenega strokovnega kolegija za urgentno medicino (RSK/UM) za leto 2024. Našteti so povzetki ključnih sklopov/sklepov ter *kratek komentar, kakor potrebno*.

Sklep RSK UM 1–1/2024:

RSK/UM nasprotuje ukinitvi stopnje nujnosti napotitve “zelo hitro/4” in MZ poziva, da trenutne stopnje nujnosti ohrani. Prizadevati si je potrebno predvsem za skrajšanje čakalnih dob za stopnjo redno in hitro, saj bi v tem primeru verjetno bilo manj zlorabe stopnje “zelo hitro” ki je iz vidika UM/NMP zelo uporabna in uporabljena.

Nadalje RSK/UM poziva MZ in ostale klinične RSK, da opredelijo oz. revidirajo navodila za smiselno napotovanje glede na napotne diagnoze; Navodila naj vsebuje usmeritve za določitev stopnje nujnosti, kot predhodno pripravo pacienta.

Sklep RSK UM 2–1/2024:

RSK/UM načeloma podpira možnost cepljenja iz strani mag. farmacije v lekarnah. RSK/UM priporoča, da se mag. farmacije, ki bi cepljenja izvajali, poučijo tudi o osnovah prepoznavne in začetne obravnave anafilaktične reakcije (t.j. aplikacija adrenalina I.M.).

Sklep RSK UM 6–1/2024:

RSK/UM prosi za sestanek med deležniki glede helikopterskih prevozov bolnikov, ki potrebujejo nujno zdravljenje na možganskem žilju.

Sklep RSK UM 2–2/2024:

Člani RSK/UM so zaskrbljeni zaradi naraščajočega trenda povečevanja obiska v UC in SUC. RSK/UM bo MZ poslal uradni [dopis za ustanovitev DS](#), ki naj oblikuje nacionalna priporočila postopanja UC in SUC v primeru povečanega priliva bolnikov, ki presegajo kapacitete in zmožnosti varne obravnave v posameznem UC in SUC.

Sklep RSK UM 2–3/2024:

RSK/UM **se strinja** s uporabo SPICT vprašalnika.

V korist širše uporabe tega orodja, *je* RSK/UM povabil RSK/PO in RSK/DM, da pravtako potrdita priporočilo uporabe SPICT kriterijev v klinični praksi v RS - [podobna strinjanja RSK so bila kasneje potrjena](#).

Sklep RSK UM 3–3/2024:

RSK/UM se **ne** strinja z dikcijo ZZS, ki za določene diagnostične preiskave v UC ne dovoli obračuna, ker naj bi bili v sklopu “predvidljivih sprejemov”. [RSK/UM bo ZdrZZS predlagal](#), da z ZZS prične pogajanja za realen obračunski model storitev v NMP ter UC, kjer naj bodo diagnostične obravnave, potrebne v UC, ustrezno obračunane.

Sklep RSK UM 2–3/2024:

RSK/UM *je* sestavil in za predloge zaprosil *neformalno* delovno skupino za digitalizacijo zunajbolnišnične NMP (v nadaljevanju “DS digitalizacija”), sestavljeno iz predstavnikom RSK/UM in strokovnjakov.

Naloge DS za digitalizacijo so:

- podati predlog prenovljenih obrazcev v zunajbolnišnični NMP; obliko, vsebino, obseg in skladnost. Obrazci zajemajo celotni proces dela v zunanbolnišnični NMP, od sprejema klica do predaje v UC.
- podati predlog procesa digitalizacije teh obrazcev in uvrstitev v delo v zunajbolnišnični NMP
- podati predlog okvirnih digitalni standardov za implementacijo teh obrazcev

S potrditvijo sodelovanja se imenovani člani tudi strinjajo z neformalnimi pravili delovanja, zapisanimi zgoraj.
Člani DS:

- Dr. M. Mohor (vodja DS; PHE KR)
- prof. dr. M. Strnad (RSK/UM, UC UKCM)
- Dr. U. Lampič (RSK/UM; PHE KR)
- g. Šmon (MZ)
- g. Jeromel (MZ)
- g. Miha Jančar (MZ)
- g. Aljaž Kern (PHE KR)
- g. Drejc Zajc (NMP Postojna)

Sklep RSK UM 1–3/2024:

Vezano na skupni sestanek predstavnika RSK/UM, ZZS in MZ, 7. maja 2024, glede na ureditve področja NMP in dežurne službe, RSK/UM na MZ naslavlja sledeče predloge vzpodbud za stabilizacijo in stimulacijo sistema NMP, UC in posredno tudi DM. Predlog vzpodbud [je bil poslan](#) tudi predstavnikom ZZS/Odbora za zunajbolnišnično NMP.

Predlogi vzpodbud za UC:

- Sprejeti je potrebno **standarde in normative za delo in kader v UC**, vključno s **skrajšano delovno obvezo**, ki bodo omogočili kvalitetno, varno in učinkovito klinično delo ter opravljanje pedagoškega in raziskovalnega dela nujnega za obstanek in razvoj UM, UC in NMP. Elaborat standardov in normativov je že večkrat predstavil izr. prof. M. Strnad.
- Odprava nesorazmerij, ki nastanejo pri neupoštevanju nedelje/praznikov v delovno obvezo.
- Odprava nesorazmerij, ki nastanejo pri neupoštevanju odmora za malico in priprave na delo.
- Specializacija UM mora biti prepoznana kot deficitarna in ustrezno zvišana plača specializantom.
- Ustrezna korekcija plačila za specialiste UM v UC.
- Temu mora slediti tudi "dodatek za UC" za zdravnike vseh strok (vključno UM, IM, DM, KRG in pediatre), ki (na dotični dan) delujejo v UC. oz PUC (dodatek na urno postavko v višini, ki bo z vidika plačila primerjalno, glede na druge elemente zdravstvenega sistema, dovolj stimulativen za prehajanje specialistov in specializantov v UC)
- Ureditev pogojev dela (vključno s pravicami iz pokojninskega zavarovanja), ki bodo po svoji naravi za specializante in specialiste UM in drugih specialnosti stimulativni za prehod v UC (npr maksimalno število dni dopusta, opredelitev, da gre za posebno težka in zdravju škodljiva dela, dela, ki jih po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati, opravljanje dela v vseh enotah UC, vključno z VUZ in HNMP, uvedba sistematične psihosocialne podpore, obveznih odmorov, aktivnega odmora, elementov družini prijaznega delovnega mesta...)
- Uskladiti je potrebno tudi *vzpodbude za druge profile*, delujoče v UC; Zdrav. nega in zdrav. Administracija.
- Predstojniku UC dodeliti in omogočiti učinkovita organizacijska pooblastila in orodja za vodenje celovitega UC kot nosilca dejavnosti in razvoja NMP na svojem območju (Triaža, EzB, EzP, EHP, VUZ).
- Zagotoviti primeren odliv bolnikov iz UC. Odgovornost za tozadevno primerno in varno organizacijo dela nosi Upravitelj zdravstvenega sistema.

Sklep RSK UM 2–3/2024:

RSK/UM podpira prizadevanja kolegov in ZZS da se določila dovoljenih vpogledov v CRPP smiselno razširijo oz. opredelijo dovoljene izjeme za vpogled tudi po koncu nudenja NMP (oz, obravnave). RSK/UM bo tozadevno na MZ in ZZS naslovil [dopis](#).

Sklep RSK UM 3–3/2024:

RSK/UM [prosi Zakonodajno službo MZ](#) in Strokovne službe ZZS da nam podajo pravno formalno mnenje glede snemanja ekip NMP na terenu ali v UC. Apelirali bomo, da vsaj ZZS dotična pravna mnenja objavi v svojih občilih.

Sklep RSK UM 4–3/2024:

RSK/UM se načeloma strinja s predlaganimi protokoli uporabe antiemetika, paracetamol in adrenalina s strani dipl. zdravstvenika za enote MoE-NRV, ki jih je predlagala sodelavka OE NMP ZD Maribor.

Sklep RSK UM 6–3/2024:

RSK/UM [pozove MZ in ZdrZZS](#), da ta dva deležnika preko ZZS dosežeta preklic sklepa o nefinanciranju preiskav, ki so v UC opravljene pacientom, ki bodo "predvidljivo hospitalizirani".

Sklep RSK UM 7–3/2024:

RSK/UM na MZ in ZdrZZS naslavlja [pobudo](#), da ta dva deležnika preko ZZS dosežeta plačilo mikrobioloških preiskav v UC (hospitalizirane in ne).

Sklep RSK UM 1–5/2024:

RSK/UM podpira oblikovanje posebnega izobraževalnega modula za dipl. reševalce na temo analgezije. Svetuje dodanje znanja iz antidotov (nalokson, flumazenil).

Sklep RSK UM 2–5/2024:

RSK/UM izraža zaskrbljenost zaradi restriktivne interpretacije inform. pooblaščenca glede vpogleda v pacientovo obravnavo iz strani urg. zdravnika.

Sklep RSK UM 3–5/2024:

Člani RSK/UM so pregledali predlagan nabor opreme, laboratorija in zdravil na deloviščih NMP kot prilogo novega Pravilnika NMP.

RSK/UM *je trdnega mnenja*, da mora minimalni nabor opreme, laboratorija in zdravil biti *enak* v SUC in DS. Samo enak minimalni nabor omogoča enakovredno oskrbo prebivalstva ne glede na geografsko lokacijo.

Čistopis odgovora v obliki tabele se nahaja [tukaj](#).

Sklep RSK UM 4–5/2024:

Člani RSK/UM so pregledali predlog MZ za Prilogo prenovljenega Pravilnika NMP glede nabora znanj za različne profile delujočih v NMP. Z minimalno modifikacijo se oddan dokument [tukaj](#).

Sklep RSK UM 5–5/2024:

RSK/UM vzpodbuja uvedbo in uporabo SPICT kriterijev (slovenski prevod) v sistemu NMP in obče, kakor klinično indicirano. S sklepom *je* seznanil SZPHO, MZ ter RSK za P.O., DM in IM. Obenem bo slednje RSK pozval k podobni vzpodbudi uporabe v dotičnih strokah.

Sklep RSK UM 1–7/2024:

RSK/UM se seznani z izjemnim napredkom ki ga je DS na projektu *NOO MZ Digitalizacija v zdravstvu – Informacijski sistem za dispečerstvo in informacijski sistem za mobilne enote nujne medicinske pomoči*, opravila. Članom se še enkrat zahvaljujemo za izredno delo in napore ter jih prosim za nadaljevanje načrtanega dela in ponovno poročilo ob primernih mejnikih.

Sklep RSK UM 2-7/2024:

RSK/UM **podpira** [predlog označevanja sodelujočih pri množični nesreči](#), kakor ga je v e-sporočilu posredoval g. U. Mesec (11.11.2024) vendar obenem opozarja na dve:

- predlagatelja *prosimo*, da preveri skladnost s Pravilnikom NMP (oblačila/tehnična oprema), oz. predlaga ustrezne dopolnitve Pravilnika.
- RSK/UM *predlaga*, da so različni izvajalci pri intervenciji jasno razločljivi po dejavnosti (zdravstvo, policija, gasilci, itn)